

НАШИ ГРАДИНАРСКИ ДРУЖЕСТВА.

[Отъ Периодическо списание кн. XXVII. 1888.]

Всъка година при първия дъхъ на пролѣтъта хиляди българи изъ първото българско село — Лѣсковецъ — и изъ първия български окрѫгъ — Търновския — излизатъ на печалба. И всъка година при първия снѣгъ на зимата тия трудолюбиви българи се връщатъ у дома си, ако не всъкога доволни съ добивката си, то всъкога спокойни съ съвѣстъта си, че сѫ работили юнашки, че сѫ се трудили често за своята прѣхрана и за прѣхраната на своите. Едни сѫ се подвизавали въ България; други сѫ се мѫчили въ Ромжния или Сърбия, въ Русия или Австро-Унгария, въ Турция или Германия; а трети, истинни пионери, сѫ се осмѣлили до Кавказъ, дори и до Франция. И всички, когато дойде ноември, дохождатъ въ родното си място, за да си поотпочинатъ при своите, за да се понарадватъ подъ милата домашна стрѣха съ това, което сѫ спечелили въ далечни места подъ горещото лѣтно слѣнце.

Тия скромни труженици, тия мирни герои на длъжността, тия странствуещи рицари на труда, съ нашите градинари. Тъ заслужават едно особено внимание, не само защото съ честъ носят между чуждите народи българското име и българската репутация за работливост и честност, но и защото представляват една чудна, отъ економическа точка на зрѣние, организация. И дѣйствително, ако е вѣрно учението на ония економисти, които твърдятъ, че въ развитието на цивилизацията робството се е замѣнило съ наемничеството, и че наемничеството рано или късно ще се замѣни съ съдружничеството, у насъ въ България, въ Търновско, науката може да види третята фаза въ развитието на труда вече постигната. Градинарите отъ Лѣсковецъ, градинарите отъ околните му села, работятъ вече, не съ наемна плата, а съдружнически. Тъ съ направили слѣдователно, ако не въ общеобразователно и техническо, то поне въ економическо отношение, нѣколко